Ankenævnet for Forsikring

910/13-5

Den 4. marts 2013 blev i sag nr. 83.392:

xxxxxxx xxxxxxxxx xxxxx
xxxxxxxxxxxxxxxxx xxx
xxxxxxxxxxx
xxxx xxxxxx

mod

LB Forsikring A/S
Farvergade 17
1463 København K

afsagt

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren har bilforsikring i LB Forsikring A/S. Han klager over selskabets opkrævning af selvrisiko i forbindelse med en stenslagsskade.

Klageren gør gældende, at modparten er objektivt ansvarlig i henhold til færdselslovens § 101, og at selskabet herefter er uberettiget til at opkræve selvrisiko.

I sin klage til nævnet har klageren bl.a. anført:

"**1. Sagsfremstilling, kort redegørelse for sagen. …**
Vi kommer kørende ved … [by] mod … [by], da vi bliver overhalet af modparten, som slynger et sten op fra dækket. Der var ingen andre trafikanter i nærheden. Forruden får en stenslag i første omgang, hvorfor vi tager et billede af modpartens bil ved nærmeste lyskryds. Inden vi får ruden repareret kom der en mindre revne og den var nød til at blive udskiftet.

2. Hvad vil De konkret opnå hos selskabet? …
Ifølge Lærerstanden skal ansvaret vurderes efter FL .103 stk. 2 altså omstændighederne.
Dette mener jeg ikke er korrekt, da dette kræver et sammenstød mellem motorkøretøjer. Der har ikke været sammenstød i det konkrete uheld.
Jeg mener at Lærerstanden skal vurdere ansvaret ud fra FL 101. Dette mener jeg, at der er støtte i jf. side 44-46 i Færdselsansvar 4 samt AK 43.070, hvor en bliktagplade ligeledes bliver slynget op fra hjulet. Her mener Ankenævnet at der er tale om 101 ansvar. Jeg mener ikke at det gør forskel om det er sten eller en plade der bliver slynget op.
Hvor vidt skaden er hændeligt eller ej mener jeg ikke er relevant, da der er objektiv ansvar if. FL 101.
Mit primære klage er derfor at sagen skal behandles efter FL 101. Jeg har forståelse for at det kan være et bevismæssig problem. Men det er der tilsyneladende ikke tale om her. Vi har

dateret fotos af modpartens køretøj som er taget få sekunder efter uheldet. Ud fra oplysningerne har modparten ikke bestridt at have slynget en sten op.
Jeg har ikke kunne finde nyere retspraksis på området. Dette hænger sammen med at forsikringsselskaberne herunder Lærerstanden har indgået en stenslagsaftale, hvor at selskaberne har besluttet at frafalde regres formentlig af administrative grunde.

Stenslagsaftalen
Selskaberne forpligter sig til at frafalde regres for skade forvoldt af sten eller lignende, som fra vejbanen slynges op af et motorkøretøjs hjul.

Hvis Lærerstanden generelt ikke mener at der foreligger et ansvar, så er det jo ikke nødvendigt med en sådan aftale.
Aftalen hindrer et forsøg på regres og generelt retspraksis, hvilket jeg ikke mener skal komme mig som kunde til skade.
Vi er to voksne personer i bilen som så modparten. Vi har taget billeder af modparten. Der var ikke andre biler i nærheden. Vi mener vi har sandsynliggjort at det var modparten. Da Lærerstanden ikke har forsøgt at kontakte modparten/modpartens selskab med henblik på regres, mener leg at LB skal tilbagebetale den indbetalte selvrisiko."

Ved brev af 1/11 2012 til nævnet har selskabet hertil bl.a. bemærket:

"Sagsfremstilling
Den 21. juli 2012 anmeldte vores medlem, at han kom kørende ved … [by] mod … [by], da han blev overhalet af en bil, som slynger en sten op fra dækket. Der var ifølge vores medlem ingen andre trafikanter i nærheden. Forruden fik et stenslag og ved nærmeste lyskryds tog vores medlem et billede af den forankørende bil. Inden stenslaget blev repareret, kom der er mindre revne og rudeskift var nødvendigt.

Som følge af anmeldelsen oplyste vi ved skrivelse af 24. juli 2012, at skaden ville medføre opkrævning af selvrisiko, idet den foreliggende situation ikke gav mulighed for at pålægge modparten et erstatningsansvar.

Vores medlem skrev efterfølgende til os, at han mente, at modparten havde et objektivt ansvar i henhold til færdselsloven. Medlemmet udbad sig derfor en forklaring på, hvorfor modparten ikke kunne pålægges et erstatningsansvar.

I vores skriftlige svar til medlemmet den 20. august 2012 oplyste vi medlemmet, at ansvaret - trods det objektive ansvar - skulle afgøres omstændighederne i henhold til færdselslovens § 103, stk. 2, og at der ikke var belæg for at pålægge modparten et ansvar, da denne havde kørt efter forholdene.

I efterfølgende telefonisk korrespondance med medlemmet, har vi oplyst, at ansvaret ikke som først oplyst skal afgøres i henhold til færdselslovens § 103, stk. 2, men derimod i henhold til færdselslovens § 101, stk. 1. Vi oplyste samtidig, at der efter vores opfattelse ikke var tale om et færdselsuheld i henhold til færdselslovens § 101, stk. 1, hvorfor modparten ikke kunne i falde et objektivt ansvar for den skete skade.

Herefter modtog vi klagen fra nævnet.

Jura
I færdselsloven § 101, stk. 1 står følgende skrevet:

3. 83.392

Den, der er ansvarlig for et motordrevet køretøj, skal erstatte skader, som køretøjet volder ved færdselsuheld eller ved eksplosion eller brand, der hidrører fra brændstofanlæg i køretøjet.

Det fremgår af bilforsikringens vilkår 10-9 pkt. 10 og 10.3:
Vi opkræver selvrisiko ved enhver skade.

Der er ikke selvrisiko ved følgende skadetyper A) Skade der ikke medfører udgift for os.

Afgørelse
På det foreliggende grundlag - har modparten foretaget en almindelig forsvarlig overhaling på landevej uden påvist ekstraordinær løs vejbelægning eller andre særlige omstændigheder, hvorfor skaden ikke kan betragtes som et færdselsuheld - med dertil hørende objektivt ansvar - i henhold til færdselslovens § 101, stk. 1.

Såfremt man forudsætter, at uheldet alligevel skulle betragtes som et færdselsuheld i henhold til færdselslovens § 101, stk. 1, ville det være yderst vanskeligt at bevise, at stenslaget faktisk var forårsaget af modparten, idet vi må antage, at modparten næppe kan have bemærket, at han er kørt over en ubetydelig lille sten, som er skudt på medlemmets bil. Medlemmet har ganske taget et billede af en bil, men har ingen uvildige vidner til at bekræfte, at stenslaget faktisk var forårsaget af denne bil. Det er derfor vores overbevisning, at modpartens forsikringsselskab - såfremt skaden måtte betragtes som et færdselsuheld og vi førte sag mod modpartens forsikringsselskab - ville afvise at anerkende erstatningspligten under henvisning til, at modparten ikke er bekendt med at have forårsaget skaden, samt at der ikke foreligger beviser for påstanden.

Vores medlem henviser i klageskemaet til kendelse 43.070 fra Ankenævnet for Forsikring, hvor forsikringsselskabet ikke kritiseres for at statuere objektivt ansvar i henhold til færdselslovens § 101, stk. 1, da klageren kører over en blikplade og slynger den op på bagvedkørende bilist. Klageren ser først blikpladen lige inden han kører over den.

Vi mener, at kendelse 43.070 ikke er sammenlignelig med den konkrete skade, idet blikpladen i kendelse 43.070 må betragtes som en større genstand. Samtidig er føreren vidende om, at han kører over blikpladen og slynger den op bagud.

I den konkrete situation er der tale om et almindeligt stenslag, som må formodes at stamme fra en ubetydelig lille sten, som modparten næppe kan have bemærket, at han er kørt over og har skudt bagud, hvilket ikke betragtes som et færdselsuheld i henhold til færdselslovens § 101, stk. 1. Vi er derfor af den opfattelse, at kendelse 41.683 - hvor selskabet ikke kritiseres for ikke at statuere objektivt ansvar jf. færdselslovens § 101, stk. 1 - er mere sammenlignelig med den konkrete sag.

Vores vurdering heraf er i øvrigt i overensstemmelse med den nyeste litteratur på området, 'Forsikring af Motorkøretøjer' (side 150 - 151, udgave 7 fra 2010) af Marianne Stavad, hvoraf det fremgår:

'Sten, der slynges op fra vejbanen under kørslen, medfører normalt ikke ansvar. Uheld af denne art bliver betragtet som hændelige, medmindre der køres ud i rabatten, hvor der kan ligge mange sten, der laves hjulspind eller køres over en større genstand. Er der tale om nybelagt asfalt/sten mv., og der er advarselsskilte om løse sten og hastighedsbegrænsning, og der alligevel køres for stærkt med stenslag til følge, har domstolene statueret ansvar.

Efter ændringen af færdselslovens pr. 1. januar 1986 hævdes det imidlertid i teorien, at et almindeligt stenslag vil blive betragtet som et færdselsuheld, således at der foreligger objektivt ansvar. Under de hensyn til de specielle forhold, hvorunder ovennævnte uheld fandt sted inde på et arbejdsområde og stenes størrelse, er det næppe korrekt herfra at slutte, at domstolene generelt vil fastslå, at der er tale om et færdselsuheld, når en i øvrigt ubetydelig sten slynges op fra vejbanen under en normalt*
forsvarlig kørsel.
*Der findes ingen nyere retsafgørelser på dette område, og Ankenævnet for Forsikring har i en kendelse fra 1996** blot henvist til, at stensalg ifølge forarbejdet kan være omfattet af den strenge regel i FL § 101; men i realiteten ville nævnet ikke tilpligte selskabet at føre sag om klagerens krav.'*

**Der henvises til UfR 1979.395V*
*** Der henvises sandsynligvis til kendelse 41.683 fra Ankenævnet for Forsikring.*

Vores medlem skriver i klageskemaet, at 'stenslagsaftalen' som vi og en del stor del af branchen er med i, forhindrer et forsøg på regres over modpartens forsikringsselskab, hvilket ikke skal komme vores medlem til skade.

I 'Forsikring af Motorkøretøjer' (side 186 - 187, udgave 7 fra 2010) af Marianne Stavad, står skrevet følgende:

"(I Regresaftalen)forpligter selskaberne sig til at frafalde regres for skade forvoldt af sten el. lign., som fra vejbanen slynges op fra et motorkøretøjs hjul.

For at kunne frafalde regreskrav kræver det naturligvis også, at der er et ansvar, der kan bortfalder. Det vil sige, at i den situation, hvor kunden får en skade typisk på frontruden, som skyldes en mindre sten, pålægger det ikke modparten ansvar, idet der er tale om et hændeligt uheld.

Det skal således vurderes ud fra kundens egen forklaring, om skaden er forvoldt af sten, samt om der er et reelt ansvar hos modparten.'

Da vi er af den opfattelse, at der ikke foreligger et ansvar fra modpartens side, falder sagen ikke ind under stenslagsaftalen, hvorfor aftalen ikke forhindre forsøg på regres som vores medlem påstår.

Konklusion
Efter fornyet gennemgang af sagen er det fortsat vores vurdering, at den anmeldte skade ikke udgør et færdselsuheld, jf. færdselslovens § 101, stk. 1. Herefter og henset til, at det hverken er erkendt eller bevist, at den fotograferede bil har slynget en sten op på forruden af vores medlems bil, må vi fastholde, at der ikke kan gennemføres regres overfor en ansvarlig modpart, og at den anmeldte skade derfor medfører opkrævning af selvrisiko, jf. vilkårenes 10 og 10.3."

Ved brev af 19/11 2012 til nævnet har klageren hertil bl.a. anført:

"Såfremt at der ikke er tale om et færdselsuheld, så er jeg selvfølgelig enig at der ikke foreligger noget ansvar idet at der er tale om et hændeligt uheld.

Jeg har bare svært ved at forstå, at det der skulle være afgørende for om der er tale om et færdselsuheld er om der er ekstra ordinær løs vejbelægning eller andre særlige omstændigheder.

Ligesom jeg står uforstående overfør at størrelsen af genstanden er afgørende. Her tænker jeg på blikpladen (43070) ctr. en sten. Jeg har ikke kunne finde noget i lovgivningen hvor grænsen/størrelsen er afgørende, men jeg går ud fra at Ankenævnet kan henvise til noget, hvis dette har betydning.

I tilfælde af at skaden er/kan være omfattet af FL 101,1 har jeg følgende kommentarer.

LB henviser til kendelse 41.683. Den primære forskel til den konkrete sag er at man i 41.683 har taget kontakt med modparten og at omstændighederne omkring uheldet herefter er uklare.

I 'min sag' har man ikke ulejlige sig med at kontakte modparten/modpartens forsikringsselskab med henblik på regres. Man går dog ud fra at modparten ikke kender noget til det, hvorfor regres ikke kan gennemføres.

LB skriver selv, at de antager at modparten ikke kender noget til uheldet og at modpartens selskab derfor vil afvise erstatningspligten. Det kan jeg selvfølgelig ikke afvise, men de har ikke forsøgt og jeg mener det er for nemt at antage noget. Jeg har ingen forventning om at der skal køres retssag mod modparten/modpartens selskab, men under forudsætning af, at der kan være tale om et FL101 uheld, så mener at jeg selskabet burde forsøge en enkelt gang. Ud fra modpartens forklaring må man herefter så tage stilling til sagen.

Efter at have modtaget LBs brev af 20. august var jeg dog ikke af den opfattelse, at det skulle være et bevis spørgsmål men mere uenigheden om det var en FL101 sag eller ej.

Som Marianne Stavad skriver så findes der ikke umiddelbart nyere retspraksis og det skyldes den omtalte stenslagsaftale, hvor selskaberne har valgt ikke at kontakte hinanden ved stenslag i forruden.

Konklusion
Ankenævnet skal vel blot tage stilling til om den konkrete sag kan være omfattet af FL 101 stk. 1. I bekræftende fald så skal der tages stilling til om det er ok, at antage at modparten ikke kender noget til uheldet eller om LB burde kontakte modparten.

Hvis skaden ikke er omfattet af FL 101 stk. 1, så er jeg enig at der ikke foreligger et ansvar.
Jeg håber meget. at Ankenævnet vil begrunde hvorfor/hvorfor ikke at den konkrete skade er omfattet af FL 101 stk. 1."

Ved brev af 6/12 2012 har selskabet hertil bl.a. bemærket:

"Det er fortsat vores vurdering, at et stenslag er et hændeligt uheld, som vil ske, uanset hvor pænt modparten færdes i trafikken. Der er således ingen særlige omstændigheder, som tyder på, at der skulle være tale om et færdselsuheld i FL § 101, stk. 1's forstand.

Vores medlem hæfter sig ved, at vi ikke har taget kontakt til den formodede modparts selskab. Vi skal hertil bemærke, at vi alene har modtaget et foto, som vores medlem har taget af bilen, efter at han har kørt til næste lyskryds. Vi har svært ved at se nytteværdien af en eventuel henvendelse til den fotograferede bils forsikringsselskab, fordi stenslaget næppe er

anmeldt. Der er, så vidt vi har fået oplyst, ingen vidner til det skete. Der er således ingen konkrete beviser for, at den fotograferede bil også er den skadevoldende modpart. Vi mener ikke, at vi som selskab har pligt til at rette henvendelse til en formodet modparts forsikringsselskab. Det er vores vurdering, at vi kun har pligt til det, hvis det er godtgjort, hvem der har været involveret i det skete.

Vi er ikke enige i, at Stavad skriver, at der ikke er nyere praksis på grund af stenslagsaftalen, som vores medlem henviser til. Det er vores opfattelse, at stenslagsaftalen - som vores medlem har ret i sparer administration - er indgået mellem selskaberne, fordi det vurderes, at stenslag er hændelige og at der ikke er ansvar efter FL § 101."

Nævnet har fået forevist fotoet af den af klageren udpegede modparts bil.

Af forsikringsbetingelserne fremgår bl.a.:

"10 Selvrisiko (egenbetaling)
Vi opkræver selvrisiko ved enhver skade, og størrelsen fremgår af policen. Selvrisici indeksreguleres.
…
10.1 Særlige kaskoskader
Ved særlige kaskoskader forstås:
…
• Nedstyrtning af genstande på bilen
• Skade på bilens glas
…
Der opkræves ikke selvrisiko ved skade på frontruder, hvor der sker reparation af selve glasset i stedet for udskiftning.

10.2 Særlige forhold
Er den selvrisiko, som skal betales i forbindelse med en skade, større end den samlede skadeudgift, opkræves der kun selvrisiko svarende til skadeudgiften.

Der gælder særlige regler for retshjælpsforsikringen.

10.3 Der er ikke selvrisiko ved følgende skadetyper
A. Skade der ikke medfører udgift for os
B. Skade på frontruder, hvor der sker reparation af selve glasset i stedet for udskiftning
C. Når bilen er overdraget til ny ejer
D. Når skaden er forvoldt af en kendt skadevolder, hvis ansvar bortfalder i medfør af Lov om Erstatningsansvar."

Nævnet udtaler:

Nævnet finder ikke grund til at betvivle klagerens oplysninger om, at den bil, der kørte foran ham, forvoldte stenslaget, men nævnet finder, at der ikke er oplyst om omstæn-

digheder, der giver grundlag for at antage, at denne er ansvarlig efter en culpabedømmelse. Det bliver således afgørende, om forholdet er omfattet af færdselslovens objektive erstatningsregel. Nævnet er ikke bekendt med nyere retsafgørelser herom. Efter betænkning nr. 1036 fra 1985 om erstatning og forsikring for skader opstået ved benyttelse af motordrevne køretøjer side 38, jf. side 160, vil stenslag efter omstændighederne kunne være omfattet af den strenge erstatningsregel i færdselslovens § 101, stk. 1.

Efter det oplyste har selskabet med en række andre selskaber indgået en aftale om ikke at rette regreskrav i stenslagssager. Det må således antages at være et spørgsmål af ikke uvæsentlig praktisk betydning og er af principiel juridisk karakter. Nævnet finder derfor, at det er rigtigst, at dette spørgsmål afgøres ved domstolene. Nævnet afviser dermed i medfør af vedtægternes § 4 at behandle sagen.

Som følge af det anførte

b e s t e m m e s :

Nævnet kan ikke afgøre sagen.

Marianne Højgaard Pedersen
formand

Udskriftens rigtighed bekræftes.

Henning Jønsson